

NRW TÖB

Verband der Lehrer*innen aus der Türkei in NRW e.V.
Türkiyeli Öğretmenler Birliği
Gathe 6, 42107 Wuppertal
E-Mail: nrwtoeb77@gmail.com
nrw-toeb.de

NRW TÖB – TÜRKİYELİ ÖĞRETMENLER BİRLİĞİ

GÖRÜŞ BİLDİRİSİ

Okullarda Çok Dilliliği Güçlendirmek – Toplum ve Bireysel Gelişim İçin Bir Fırsat

CDU ve BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN Meclis Grubunun DS 18/14522 sayılı önergesi

STELLUNGNAHME

Mehrsprachigkeit an Schulen stärken – eine Chance für die Gesellschaft und die persönliche Entwicklung

Antrag der der Fraktion der CDU und der Fraktion BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN DS 18/14522

Okullarda Çok Dilliliğin Güçlendirilmesi: Eşitlik, Katılım ve Gelecek İçin Bir Zorunluluktur

NRW TÖB – Türkiyeli Öğretmenler Birliği olarak, Kuzey Ren-Vestfalya Eyalet Meclisinde çok dilliliğe ilişkin sunulan önerge ve karar taslaklarını eğitim emekçilerinin ve çok dilli büyüyen çocukların gerçekliği üzerinden değerlendirmekteyiz. Çok dilliliğin okullarda bir sorun ya da eksiklik olarak değil, **eğitimde fırsat eşitliğini güçlendiren temel bir toplumsal gerçeklik** olarak ele alınması gerektiğini vurguluyoruz.

CDU ve BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN tarafından sunulan önergenin, çok dilliliği bir kaynak olarak tanımlaması ve dilsel çeşitliliğe olumlu bir çerçeve çizmesi doğru bir yaklaşımdır. Dil eğitimi ve çok dilli yeterlilikler, yalnızca bireysel başarı için değil; toplumsal katılım, demokratik bilinç ve sosyal adalet açısından da merkezi önemdedir. Bu nedenle çok dilliliğin eğitim politikalarında görünür hâle getirilmesini olumlu buluyoruz.

Önergede Ana Dili Derslerinin (HSU) güçlendirilmesi, öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerinin geliştirilmesi ve dilsel çeşitliliğin okul yaşamının tamamında tanınmasına yönelik vurgular yerinde olmakla birlikte, bu hedeflerin **hangi yapısal koşullarla** hayata geçirileceği yeterince net değildir.

Çok dilli büyüyen çocukların sayısı giderek artmaktadır. KRV'deki ilkokullardaki öğrencilerin yaklaşık %45'i göçmen kökenlidir ve bu çocukların bir çoğu okula ailelerinde öğrendikleri bir ana dili ile gelmektedirler. Çok dillilik açısından bakıldığında bu büyük bir potansiyeldir. Bu potansiyelin açığa çıkması; rastlantısal projelerle değil, sistemli, uzun vadeli ve eşitlikçi eğitim politikalarıyla mümkündür. Çok dillilik, entegrasyonun ötesinde **katılım ve eşit yurttaşlık** perspektifiyle ele alınmalıdır. Bu yaklaşım yalnızca öğrenciler için değil, çok dilli yetkinliklere ihtiyaç duyan toplum için de bir kazanımdır.

KRV'deki dilsel ve toplumsal çeşitlilik eğitim politikalarında görmezden gelinemez. Dilsel çeşitliliğin tanınması; önyargıların azaltılması, karşılıklı saygının güçlendirilmesi ve toplumsal barış açısından vazgeçilmezdir.

Çok Dillilik: Eğitim ve Meslek Yaşamında Başarının Anahtarı

NRW TÖB olarak çok dilliliğin, öğrencilerin eğitim başarıları ve ileriki meslek yaşamları için önemli bir avantaj olduğunu açıkça ifade ediyoruz. Küreselleşmiş bir dünyada çok dilli yeterlilikler, yalnızca kültürel değil; aynı zamanda toplumsal ve ekonomik bir gerekliliktir.

Bu bağlamda **Ana Dili Dersleri (HSU)** merkezi bir role sahiptir. HSU, öğrencilerin dil becerilerinin yanı sıra tarihsel, kültürel ve toplumsal farkındalıklarını geliştirerek demokratik katılımı güçlendirmektedir. Bu nedenle HSU'nun güçlendirilmesi, genişletilmesi ve okulun genel pedagojik yapısına entegre edilmesi çok dilli ve çok kültürlü bir toplumda bir zorunluluktur.

Çok dilliliğin desteklenmesi ve geliştirilmesi KRV için stratejik bir öneme sahiptir.

Ana Dili Derslerini (HSU) Yeniden Düşünmek

KRV'nin geniş HSU yelpazesi önemli bir kazanımdır. Ancak yönergedeki mevcut öneriler, nitelikli dil eğitimi için gerekli olan **yapısal ve personel koşullarını** yeterince dikkate almamaktadır. "Ana Dili Derslerini yeniden düşünmek" ifadesi, çoğu zaman örgütsel esneklik ve dijital çözümlerle sınırlandırılmakta; pedagojik kalite, standartlar ve süreklilik arka planda kalmaktadır.

Özellikle öğretmenlerin durumu yeterince ele alınmamaktadır. Eşit olmayan adaletsiz ücretlendirme ve artan iş yükü çok dillilik politikalarının önündeki en büyük engellerdir. Çok dillilik, kavram değişiklikleriyle değil; **güvenceli istihdam, eşit ücretlendirme ve çalışma koşullarının düzeltilmesi** sağlanarak güçlendirilebilir.

Kırsal bölgelerde altyapı ve pedagojik kalite güvence altına alınmadan **dijital çözümlerin** öne çıkarılması, eğitimde yeni eşitsizlikler yaratma riskini taşımaktadır. İlk bakışta bu öneri pratik ve olumlu bir öneri gibi gelse de derslerin önce bütün imkânlar sağlanarak yüzyüze verilmesinin sağlanması pedagojik olarak daha önemlidir. Dijital dersler her zaman her koşulda en son çözüm olmalıdır.

HSU'nun etkili olabilmesi için:

- derslerin statüsünün değiştirilerek okulun pedagojik bütünlüğüne dahil edilmesi,
- organizasyon olarak temel derslerle ilişkilendirilerek verilmesi,
- tam gün eğitim (OGS ve gebundener Ganztage) içinde verilmesi,
- derslerin geçmeye kalmaya etki etmesi,
- ortalama katılım sayısının 18/15'ten düşürülerek diğer seçmeli derslerde olduğu gibi 12 öğrenciye indirilmesi
- özellikle kırsal bölgelerde bu sayının daha da düşürülmesi
- orta dereceli okullarda HSU'nun ikinci yabancı dil olarak kabul edilmesi
- "Sprachprüfung" notunun "Gymnasiale Oberstufe" ye geçişte de rol oynaması

Bu koşullar sağlanmadan yapılan her "**yeniden yapılandırma**" sembolik kalmaya mahkum olacaktır.

Tüm Eğitim Sürecinde Çok Dillilik

Çok dilliliğin ilkokuldan ortaöğretime kadar kesintisiz desteklenmesi pedagojik açıdan doğrudur. Ancak bu hedef; yeterli öğretmen, zaman ve yapısal destek olmadan gerçekleştirilemez. Öğretmenlik eğitiminde çok dillilik gerçeğinin temel alınması şarttır.

Kontenjanların artırılması, müfredatların güncellenmesi, yurt dışı diplomaların hızlı ve adil biçimde tanınması ve öğretmenlik mesleğinin cazip hâle getirilmesi şarttır. İyi çalışma koşulları olmadan çok dillilik kalıcı biçimde yerleşemez.

Öğretmenler İçin Bir Fırsat Olarak Çok Dillilik

Ana Dili Dersi (HSU) Öğretmenleri için **yan geçiş (Seiteneinstieg)** imkânının daha güçlü biçimde tanıtılması ve teşvik edilmesi yıllardan beridir NRW TÖB'ün en büyük isteklerinden biridir. HSU öğretmenlerinin yan geçiş üzerinden diğer branşlara kaydırılmaları birçok bürokratik engellere takılmaktadı. Yasal olarak eyalet hükümetinin süresiz kadrolu olan bu öğretmenleri daha kolay ve bürokratik engellere takılmadan değerlendirmesi gerekmektedir. Ayrıca **yabancı ülke diplomalarının tanınmasının kolaylaştırılması, diplomalar arasında varsa farklılıkları giderebilmek için imkanlar sunulması, adil ücretlendirme sağlanması**, HSU öğretmenlerinin **mesleki tanınırlığı** güvence altına alınmalı ve herşeyden önemlisi bu öğretmenlerin **çalışma koşullarının düzeltilmesi** gerekmektedir.

NRW TÖB – TÜRKİYELİ ÖĞRETMENLER BİRLİĞİ SONUÇ BİLDİRGESİ

NRW TÖB – Türkiyeli Öğretmenler Birliği olarak, CDU ve BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN Meclis Grubunun **çok dilliliğin toplumsal bir gerçeklik, pedagojik bir kaynak ve merkezi bir gelecek yetkinliği** olarak tanınmasını açıkça memnuniyetle karşılıyor, bu tespit ve hedefleri genel çerçevesiyle **yerinde ve olumlu** buluyoruz. Bu tespit ve talepler NRW TÖB'ün uzun yıllardır dile getirdiği taleplerle örtüşmektedir.

Olumlu olan bir diğer husus, çok dilliliğin yalnızca kültürel bir değer olarak değil; aynı zamanda **eğitimde fırsat eşitliği, demokratik katılım ve ekonomik gelişim açısından bir güç** olarak değerlendirilmesidir. Dilsel çeşitliliğin bilişsel gelişime, öğrenme motivasyonuna, eğitim başarısına ve çocukların ve gençlerin ileriki meslek yaşamlarına katkı sunduğu bilimsel olarak uzun süredir kanıtlanmıştır. Ayrıca, enternasyonal yaşam öykülerine ve çok dilli bir geçmişe sahip öğretmenlerin kapsayıcı ve bütünleştirici bir okul yaşamı için **kilit aktörler** olarak tanımlanmasını önemli buluyoruz.

Önerge metninde; çok dilliliğin okul yaşamının tüm alanlarında güçlendirilmesi, Ana Dili Derslerinin geliştirilmesi, öğretmen eğitiminin bu doğrultuda yeniden ele alınması, HSU öğretmenlerinin güçlendirilmesi ve çok dilliliğin eğitimde bir kaynak olarak değerlendirilmesi yönündeki hedefler doğru ve gereklidir. Bu yönüyle önerge, eğitim politikası açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

NRW TÖB olarak; çok dilli eğitim olanaklarına erişimin genişletilmesini, anadillerinin daha görünür ve değerli hâle getirilmesini, dijital formatların destekleyici olarak değerlendirilmesini ve KOALA gibi programların geliştirilmesini prensip olarak destekliyoruz. Ancak bu adımların **eksik personel ve yetersiz finansman ile ikame edilmeye çalışılmasına** kesinlikle karşıyız. Dijital çözümler, yüz yüze eğitimin ve pedagojik ilişkinin yerini tutamayacağından son derece istisnai olmalıdır.

NRW TÖB olarak açıkça vurgulamak isteriz ki: **Doğru tespitler tek başına yeterli değildir.** Eğitim sisteminde yaşanan sorunlar, özellikle ücretlendirmedeki artan eşitsizlikler ve HSU öğretmenlerinin ağır çalışma koşulları göz önüne alındığında, önergedeki önerilerin **ivedilikle hayata geçirilmesi** gerekmektedir.

Önerge metninde yer alan birçok hedefin “mevcut mali imkânlar çerçevesinde” ifadesiyle sınırlandırılması, bu taleplerin uygulanabilirliği konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır. Çok dilliliğin güçlendirilmesi, yalnızca iyi niyet beyanlarına ya da proje bazlı uygulamalara bırakılamaz. **Eşit ve nitelikli eğitim bir bütçe meselesi olmaktan çıkarılmalı, kamusal bir sorumluluk olarak ele alınmalıdır.**

NRW TÖB olarak, çok dilliliğe ilişkin alınan kararların:

- finansal zorunluluklara bağlı kalmaksızın,
- kalıcı ve yapısal biçimde,
- öğretmenlerin ve okulların gerçek ihtiyaçları gözetilerek hayata geçirilmesini talep ediyoruz.

Aksi hâlde, bugün olumlu görünen birçok hedefin uygulamada karşılık bulmaması ve sembolik düzeyde kalması riski bulunmaktadır. Eğitimde fırsat eşitliği, çok dilliliğin tanınması ve öğretmenlerin eşit ve adaletli ücretlendirilmesi, ertelenebilecek ya da bütçe kısıtlamalarına feda edilebilecek konular değildir.

NRW TÖB – Türkiyeli Öğretmenler Birliği olarak, çok dilliliği ve ana dili eğitimini güçlendiren her adımı desteklemeye devam edeceğimizi; ancak bu adımların **somut, bağlayıcı ve zaman kaybetmeden** hayata geçirilmesi için sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyururuz.

NRW TÖB

Wuppertal, 01.12.2025